

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА 51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

00
13
X

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 85, ал. 1, т.1 и 2 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал.1, т.1 от Правилника за дейността и организацията на Народното събрание внасяме законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс.

Моля на основание чл. 71, ал.1 от ПОДНС да разпределите внесения от нас проект за разглеждане.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов
Петър Николаев Петров
Цорко Ангел
Маргарита Мараева
Лъчезар Радев

НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Обн. ДВ. бр.86 от 28 Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.46 от 12 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.109 от 23 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.27 от 10 Април 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.33 от 30 Април 2009г., изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.32 от 27 Април 2010г., изм. ДВ. бр.101 от 28 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.13 от 11 Февруари 2011г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г., изм. ДВ. бр.61 от 9 Август 2011г., изм. ДВ. бр.93 от 25 Ноември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от 6 Март 2012г., изм. ДВ. бр.20 от 9 Март 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.25 от 27 Март 2012г., доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г., доп. ДВ. бр.17 от 21 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.52 от 14 Юни 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.70 от 9 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.71 от 13 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 8 Март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 31 Март 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 5 Юни 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.42 от 9 Юни 2015г., доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.74 от 26 Септември 2015г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. ДВ. бр.32 от 22 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 26 Май 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.62 от 9 Август 2016г., доп. ДВ. бр.81 от 14 Октомври 2016г., доп. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.63 от 4 Август 2017г., доп. ДВ. бр.101 от 19 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.44 от 29 Май 2018г., изм. ДВ. бр.87 от 19 Октомври 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.96 от 20 Ноември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.7 от 22 Януари 2019г., доп. ДВ. бр.16 от 22 Февруари 2019г., доп. ДВ. бр.83 от 22 Октомври 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 17 Ноември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 4 Декември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.110 от 29 Декември 2020г., изм. ДВ. бр.9 от 2 Февруари 2021г., доп. ДВ. бр.16 от 23 Февруари 2021г., изм. ДВ. бр.20 от 9 Март 2021г., изм. ДВ. бр.41 от 18 Май 2021г., изм. ДВ. бр.80 от 24 Септември 2021г., изм. ДВ. бр.85 от 12 Октомври 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г., доп. ДВ. бр.62 от 5 Август 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.48 от 2 Юни 2023г., изм. ДВ. бр.69 от 11 Август 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.84 от 6 Октомври 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.86 от 13 Октомври 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.18 от 1 Март 2024г., доп. ДВ. бр.36 от 23 Април 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 1 Май 2024г.

§1. В чл. 67, ал.1, т.1 след думата „пострадалия“ се поставя запетая и се добавя текста „*семейството, дома и местоработата му*“.

§2. В чл. 75, ал.1 след думата „извършване“ се добавя текста „*на хартиен носител и*“

§3. В чл. 117 досегашният текст става алинея 1. Добавя се нова алинея 2 със следния текст: „*По преценка на органа по разследването, разпитът на свидетел може да се извърши и чрез видеоконферентна връзка.*“

§4. В чл.144 се добавя нова алинея 4 със следния текст: „*Когато за изясняването на обстоятелствата по дела с фактическа и правна сложност изготвянето на*

експертизата може значително да забави производството, органът по разследването или съдът може да назначат двама експерти с една и съща компетентност.“

§5. В чл.159а, алинея 2 се заличава, а следващите се преномерират съответно.

§6. 1. В чл. 234, алинея 3 се добавя ново изречение: „Тези срокове не могат да бъдат удължавани за повече от 18 месеца.“

2. Алинея 4 се изменя така: „Не се допускат еднотипни, немотивирани и бланкетни искания за удължаване на сроковете по ал.3.“

3. Досегашната алинея 4 става алинея 5.

4. Досегашната алинея 5 става алинея 6.

5. Алинея 7 се отменя.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов
Петър Николаев Петров
Цорко Иван
Мартин Петров
Иван Петров

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс

Настоящите предложения имат за цел да поставят основите на една истинска съдебна реформа, която да бъде и да работи изцяло в интерес и полза на българските граждани. Съвсем скоро станахме свидетели на една друга съдебна „реформа“, чиято цел се състоеше единствено в това да се подменят кадрите на ръководни длъжности в съдебната власт и представляваше своеобразно разчистване на лични сметки между различни политически субекти. Неуспехът на тази реформа, който се призна от цялата юридическа общност, се дължи именно на факта, че вносителите, в стремежа си да подменят неудобни кадри, не обърнаха внимание на същината и на истинските проблеми в наказателното производство, един от които е необоснованото забавяне на разследването и с това накърняване интересите на страните в производството.

Ето защо с настоящия законопроект предлагаме една реална и ползотворна съдебна реформа, която ще оптимизира наказателния процес и ще спомогне в пълнота да бъде спазен принципът на разглеждане и решаване на делата в разумен срок, залегнал в чл. 22 от НПК.

Както вече посочихме, настоящите предложения са съставени изцяло и само в интерес на българските граждани. В хипотезата, в която български гражданин е в качеството на пострадали от престъпление, с оглед неговата безопасност съдът може да разпреди забрана на обвиняемия да го доближава. Много пъти обаче обвиняемият приличава близки на пострадалия, заплашва ги с отмъщение или ги притиска да оттеглят обвинението. Ето защо предлагаме забраната да обхваща и доближаване на членовете от семейството на пострадалия, както и дома и местоработата му, защото дори само мълчаливо присъствие пред дома или местоработата на пострадалия, може да предизвика основателен страх у него и да бъде принуден да даде лъжливи показания или да оттегли обвиненията си.

Отделно от това, сред правата на пострадалия, заложили в чл. 75 НПК е да прави на искания, бележки и възражения. В сегашната редакция на закона той може да извършва това по електронен път, като ги подписва с квалифициран електронен подпис (КЕП). Много от българските граждани не притежават КЕП, а невъзможността да извършват тези действия по друг начин ги лишава от активно участие в процеса и накърнява интересите им. Затова добавихме и възможността да бъдат представяни и прилагани и на хартиен носител.

На следващо място създаваме възможност на органа по разследването да извърши разпит на свидетел чрез видеоконферентна връзка, когато това няма да затрудни разкриването на обективната истина и ако органът прецени, че не е необходимо лично явяване на свидетеля. С това предложение целим процесуална икономия с оглед навременното събиране на доказателства и от там своевременно приключване на производството. Във времето на развитите технологии, на което сме съвременници, считаме, че това предложение е не само уместно, а и понякога и необходимо.

Сложили сме за разглеждане и проблемът с изчакване заключенията на експертите, които често пъти необосновано забавят процеса. Когато делото е с фактическа и правна

сложност, за изготвяне на заключение съдът или органът по разследване може да назначи две вещи лица с една и съща компетентност, които да си помагат взаимно именно все със същата цел – съевременно приключване на процеса. Отделен е въпросът, че специалистите в определени области са истински дефицит, а наличните са изключително натоварени с изготвянето на стотици експертизи. Ето защо на следващ етап следва да се помисли за възможност възлагането на експертизите да се извършва в единно централизирано звено.

Създали сме възможност събирането на данни от услуги, предоставени от обществени електронни съобщителни мрежи да се използва не само за разкриване на тежки умишлени престъпления, но и за други, по-леки престъпления. Това само ще подпомогне по-качественото извършване на оперативно-издирвателните мероприятия и за по-бързото разкриване на престъпленията.

На следващо, но не на последно място сме създали ограничение по отношение на порочната практика сроковете по разследване да бъдат удължавани с по два месеца в продължение понякога на години. Всеки практикуващ юрист ще потвърди, че в голяма част от преписките по досъдебните производства се съдържат бланкетни и немотивирани искания за удължаване на срока на разследването. Така едно разследване може да продължи две, три и повече години, без самият казус да се отличава с особена сложност сам по себе си. Ето защо предлагаме ограничение на сроковете за удължаване на разследването, а именно до 18 месеца от образуването на досъдебното производство. Събраните извън сроковете доказателства и извършените действия следва да порождават правни последици, за да не се извършват повторно и с това ненужно да забавят процеса.

С настоящия законопроект считаме, че до голяма степен ще постигнем истинска съдебна реформа, която да има позитивен и ползотворен смисъл, с оглед на което се надяваме на подкрепа от страна на политическите формации и широката общественост.

ВНОСИТЕЛИ:

Николай Георгиев Костадинов
Петър Христова Петров
Сокро Ангел
Маргарита Иванова
Август Райков

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

на законопроекта за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс

1. Заинтересовани страни

- разследващите органи;
- съдилищата;
- вещите лица;
- всички български граждани.

2. Анализ на разходи и ползи

Настоящият законопроект не изисква допълнителни финансови средства.

3. Административна тежест и структурни промени

Не се предвиждат.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов
Петър Владимир Петров
Сокро Ангел
Маргарита Марашева
Иван Рашидов